

Onze Vader en beproefd geloof

Naast woordelijke verschillen is er in de nieuwe vertaling van het Onze Vader ook een aanpassing van een verouderde uitdrukking. Het betreft de verandering van 'leid ons niet in bekoring' in: 'breng ons niet in beproeving'. 'Bekoring' heeft gewoonlijk een positieve betekenis: aantrekking, aantrekkelijkheid, charme. Hier gaat het niet over in het Onze Vader. 'Bekoring' heeft ook een negatieve betekenis, namelijk wanneer het gaat om 'verleiding' tot zonde. In het Onze Vader gaat het om deze (negatieve) betekenis. Maar God verleidt ons niet tot zonde, zoals Jak. 1, 12-14 heel duidelijk stelt en zoals ook de Catechismus aangeeft (art. 2846).

Waarvoor wordt eigenlijk gebeden in de zesde bede van het Onze Vader? De Catechismus merkt op dat het moeilijk is om de Griekse term (peirasmos, πειρασμός) in een enkel woord te vertalen (art. 2846) en maakt onderscheid tussen enerzijds "beproeving, die noodzakelijk is voor de groei van de inwendige mens" en anderzijds "bekoring die leidt tot zonde en dood" (art. 2847). De Catechismus spreekt van een 'beslissing van het hart' en citeert uitdrukkelijk de tekst van 1 Kor. 10, 13: "Gij hebt nog geen enkele beproeving doorstaan die de menselijke maat overschrijdt. Maar God is getrouw: Hij zal niet toelaten dat gij boven uw krachten beproefd wordt. Met de beproeving bepaalt Hij al het einde, zodat gij ze kunt doorstaan" (art. 2848).

OP DE PROEF STELLEN

De term die in het Onze Vader gebruikt wordt kan in de heilige Schrift twee betekenissen hebben. Er is een eerste betekenis waar de heilige Schrift praktisch altijd vertaalt met 'beproeving'. Dan geldt dat God het onderwerp is en mensen zijn het (lijdend) voorwerp. God beproeft mensen, Hij stelt mensen op de proef; dat begint bij Abram en gaat de hele heilsgeschiedenis door. Het Hebreeuwse volk wordt op de proef gesteld in de woestijn, en zelfs Jezus wordt op

de proef gesteld in zijn lijden (Hebr. 2, 18; 4, 15). Wat Jezus niet bespaard werd, wordt ons ook niet bespaard. Deze beproeving door God laat zien hoe God met ons (en onze vrije wil) omgaat. Echt geloof is beproefd geloof.

Maar er is meer: de term die in het Onze Vader gebruikt wordt, kan ook een tweede betekenis hebben, namelijk wanneer niet God het onderwerp is van de handeling. Ook in deze betekenis wordt het woord praktisch altijd vertaald met 'beproeving' of 'op de proef stellen'. Zo kunnen mensen bijvoorbeeld God op de proef stellen: Mc. 8, 11-13; 1 Kor 10, 9; Hebr. 3, 9; of de duivel kan mensen op de proef stellen: 1 Kor. 7, 5; 1 Thess. 3, 5. Van de duivel zegt de Schrift dat hij als een belager aan de deur loert, begerig om ons te grijpen (Gen. 4, 7), of dat hij rondzwerft als een brullende leeuw, op zoek naar een prooi om te verslinden (1 Petr. 5, 8).

GOEDE BESLISSINGEN NEMEN

We lezen in de heilige Schrift dat God toelaat dat mensen op de proef gesteld worden, maar daar wordt dan meteen bij gezegd dat Hij niet toestaat dat ze boven hun krachten beproefd worden: Job 1, 12; 2, 6; en vooral 1 Kor. 10, 13. In elke beproeving moet en kan een mens 'willens en wetens'

een beslissing nemen: een goede beslissing maakt een mens 'beter' en doet hem of haar inwendig groeien, een verkeerde beslissing maakt een mens 'bitter' en doet afbreuk aan wie hij of zij kan zijn. De Catechismus stelt: "Een dergelijk gevecht en een dergelijke overwinning zijn alleen maar mogelijk in het gebed" (art. 2849).

GOD BEPROEFT

HET GELOOF VAN MENSEN

Met de Bijbel in de hand mag je zelfs zeggen dat het gelouterde en beproefde geloof het antwoord is waarnaar God altijd op zoek is. Talloze heiligen getuigen hiervan. Maar tegelijk geldt dat niemand daarom vraagt. De Psalmist bidt weliswaar "doorzoek mij Heer, en zie of ik soms verkeerde wegen ga", maar zelfs Job, die nooit verkeerde wegen ging, moet op de harde manier leren dat het God

is die hem laat beproeven en dat zijn geloof moet groeien.

WE VRAGEN HET AAN GOD

Hoe beproeft God ons? Dat kan op een groot aantal manieren: zoveel manieren als er mensen zijn, en elk van die beproevings is een kans om dichterbij God te komen. Eén manier echter willen we beslist uitsluiten: dat we boven onze kracht beproefd worden, en dat zou het geval zijn wanneer de duivel vrij spel heeft. Jezus maakt er een toespeeling op dat de duivel in het spel is: Lc. 22, 31-32a ("Simon, Simon, weet dat de satan heeft geëist u allen te ziften als tarwe. Maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet zou bezwijken").

We hebben Gods hulp dus nodig. Zonder het gebed van Jezus zouden we het niet redden wanneer we op

- De Catechismus
- werkt elk van
- de zeven beden in
- het Onze Vader uit.

de proef gesteld worden. Zo leert Jezus ons dus bidden tot zijn Vader: we vragen het aan God. Daarom bidden we in de zesde bede erom dat God ons niet in die beproeving brengt die boven onze krachten uitgaat. Dat lijkt misschien 'moeilijk' gezegd, maar het wordt onmiddellijk verduidelijkt door wat volgt "maar verlos ons van het/de kwade."